

Uchwała Nr XXXI/231/2017
Rady Gminy w Kozłowie
z dnia 17 marca 2017 roku

w sprawie uchwalenia Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego mieszkańców Gminy Kozłowo na lata 2017 – 2020

Na podstawie art. 2 ust. 4 pkt. 1 w zw. z art. 2 ust. 1 i 5 ustawy z dnia 19 sierpnia 1994r. o ochronie zdrowia psychicznego (Dz. U. z 2016 r., poz. 546 ze zm.), oraz art. 7 ust. 1 pkt. 5 ustawy z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2016 r. poz. 446 ze zm.), art. 28 ust. 2 ustawy o zdrowiu publicznym z 11 września 2015r. (Dz.U. z 2015r., poz. 1916 ze zm.) Rada Gminy w Kozłowie uchwała, co następuje:

§ 1

Przyjmuje się Program Ochrony Zdrowia Psychicznego mieszkańców Gminy Kozłowo na lata 2017 – 2020, stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2

Wykonanie uchwały powierza się Wójtowi Gminy Kozłowo.

§ 3

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodnicząca Rady Gminy

Alicja Eidtner

RADA GMINY
w Kozłowie

UZASADNIENIE

Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994 roku wskazuje organy administracji samorządowej, jako odpowiedzialne za zapewnienie ochrony zdrowia psychicznego. Działania w tym zakresie mogą być wspierane przez stowarzyszenia, fundacje, inne organizacje oraz osoby fizyczne i prawne.

Źródłem finansowania programu będą środki własne gminy. Przewiduje się również możliwość finansowania części zadań ze środków budżetu państwa oraz środków pozostałych z Unii Europejskiej w ramach działań wspólnotowych.

W związku z powyższym podjęcie niniejszej uchwały jest w pełni uzasadnione.

PRZEWODNICZĄCA
RADY GMINY

Alicja Eidtner

RADA GMINY
w Kozłowie

Załącznik
do Uchwały Nr XXXI/231/2017
Rady Gminy w Kozłowie
z dnia 17 marca 2017 r.

PROGRAM
OCHRONY ZDROWIA PSYCHICZNEGO MIESZKAŃCÓW
GMINY KOZŁOWO NA LATA 2017 – 2020

Kozłowo, luty 2017

I. Wprowadzenie

Światowa Organizacja Zdrowia w konstytucji z 1948 roku określa zdrowie, jako „stan pełnego, dobrego samopoczucia fizycznego, psychicznego i społecznego, a nie tylko brak choroby lub zniedołężnienia”. Zdrowie psychiczne jest nieodłącznym elementem zdrowia człowieka.

Ustawa o ochronie zdrowia psychicznego z dnia 19 sierpnia 1994 roku (Dz. U. z 2016r., poz. 546) wskazuje organy administracji samorządowej jako odpowiedzialne za zapewnienie ochrony zdrowia psychicznego. Działania w tym zakresie mogą być wspierane przez stowarzyszenia, fundacje, inne organizacje oraz osoby fizyczne i prawne.

Ochrona zdrowia psychicznego w aspekcie ustawy o ochronie zdrowia psychicznego związana jest w szczególności z obszarami działania:

1. profilaktyką,
2. zaburzeniami depresyjnymi,
3. zaburzeniami spowodowanymi używaniem substancji psychoaktywnych,
4. samobójstwami,
5. zaburzeniami geriatrycznymi, związanymi ze starzeniem się,
6. chorobami psychicznymi.

II. Diagnoza obszaru objętego programem.

Gminę zamieszkuje według stanu na dzień 31 grudnia 2016 roku 6249 mieszkańców, w tym 3068 kobiet i 3181 mężczyzn. Z pomocy społecznej skorzystało: w 2016 roku - 344 rodzin, w 2015 roku – 420 rodzin. Wśród osób korzystających z różnych form pomocy społecznej są również osoby chore psychicznie i tak w roku 2015 udzielono takiej pomocy dla 17 osób, natomiast w roku 2016 dla 20 osób.

W odniesieniu do przytaczanej wcześniej definicji zdrowiem psychicznym jest nie tylko brak zaburzeń psychicznych, ale również taki stan, w którym osoba jest świadoma swojego potencjału, może radzić sobie z problemami, stresem, może efektywnie pracować i funkcjonować w społeczeństwie. Z obserwacji wynika iż duża ilość osób mających problemy psychiczne nie korzysta z pomocy społecznej.

Na terenie gminy Kozłowo funkcjonuje:

- Ośrodek Świadczeń Medycznych Wiktor Goślicki, Zbigniew Goślicki S.J, Poradnia Lekarzy POZ, ul. Pólko 8 13-124 Kozłowo - świadczy pomoc osobom chorym, w tym

także osobom chorym psychicznie - nie ma tu lekarza o specjalności: psycholog, psychiatra;

- „MEDYK” – lekarze specjaliści Domagała, Kacała, Powroźnik i Zakrzewska Spółka Partnerska, ul. Traugutta 13 13-100 Nidzica z siedzibą również w Szkotowie - świadczy pomoc osobom chorym, w tym także osobom chorym psychicznie - nie ma tu lekarza o specjalności: psycholog, psychiatra;
- Środowiskowy Dom Samopomocy w Sarnowie świadczy usługi na pobyt dzienny dla osób mających problemy ze zdrowiem psychicznym;
- Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej - udziela pomocy w miarę swoich możliwości w różnej formie dla wszystkich mieszkańców, w tym także mającym problemy ze zdrowiem psychicznym;

Na terenie powiatu Nidzica funkcjonuje:

- Poradnia Zdrowia Psychicznego w Nidzicy;
- Poradnia Psychologiczno-Pedagogiczna w Nidzicy;
- Specjalny Ośrodek Szkolno-Wychowawczy w Nidzicy;
- Polskie Stowarzyszenie na Rzecz Osób z Niepełnosprawnością Intelktualną – Koło w Nidzicy i działające przy nim: Ośrodek Rehabilitacyjno Edukacyjno-Wychowawczy dla dzieci i młodzieży z niepełnosprawnością intelektualną, Warsztaty Terapii Zajęciowej i Środowiskowy Dom Samopomocy w Nidzicy;
- Przychodnia Terapii Uzależnień i Współuzależnienia w Nidzicy;
- Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Nidzicy;
- Środowiskowy Dom Samopomocy „POBOŻE” w Szczepkowie Borowym - świadczy usługi na pobyt dzienny i całodobowy dla osób mających problemy ze zdrowiem psychicznym;
- Powiatowy Urząd Pracy w Nidzicy świadczy działania na rzecz osób niepełnosprawnych w tym osób z zaburzeniami psychicznymi i osób upośledzonych intelektualnie poprzez usługi rynku pracy tj. pośrednictwo pracy, poradnictwo zawodowe i informacja zawodowa, pomoc w aktywnym poszukiwaniu pracy i organizacją szkoleń.

Ponadto orzecznictwem w zakresie stanu zdrowia i jego oceny, zajmuje się Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Szczytnie, który wydaje orzeczenie o:

- a. zaliczeniu osób, które nie ukończyły 16 roku życia do osób niepełnosprawnych, jeżeli mają naruszoną sprawność fizyczną lub psychiczną o przewidywanym okresie trwania

- powyżej 12 miesięcy, z powodu wady wrodzonej, długotrwałej choroby lub uszkodzenia organizmu, powodującą konieczność zapewnienia im całkowitej opieki lub pomocy w zaspakajaniu podstawowych potrzeb życiowych w sposób przewyższający wsparcie potrzebne osobie w danym wieku,
- b. znacznym stopniu niepełnosprawności – zalicza się do niego osobę z naruszoną sprawnością organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej i wymagającą, w celu pełnienia ról społecznych, stałej lub długotrwałej opieki i pomocy innych osób w związku z niezdolnością do samodzielnej egzystencji,
 - c. umiarkowanym stopniu niepełnosprawności – zalicza się do niego osobę o naruszonej sprawności organizmu, niezdolną do pracy albo zdolną do pracy jedynie w warunkach pracy chronionej lub wymagającą czasowej albo częściowej pomocy innych osób w celu pełnienia ról społecznych,
 - d. lekkim stopniu niepełnosprawności – zalicza się do niego osobę o naruszonej sprawności organizmu, powodującej w sposób istotny obniżenie zdolności do wykonywania pracy w porównaniu do zdolności, jakie wykazuje osoba o podobnych kwalifikacjach zawodowych z pełną sprawnością psychiczną i fizyczną lub mającą ograniczenia w pełnieniu ról społecznych dające się kompensować przy pomocy wyposażania w przedmioty ortopedyczne, środki pomocnicze lub środki techniczne.

Orzeczenie o niepełnosprawności może być wydane na stałe lub okresowo.

W Domu Pomocy Społecznej dla osób z zaburzeniami psychicznymi w roku 2015 i 2016 przebywała 1 osoba.

Natomiast działalność Poradni Zdrowia Psychicznego w Nidzicy w latach 2015-2016 obrazuje tabela nr 1

Tab. Nr 1 Działalność Poradni Zdrowia Psychicznego w Nidzicy w latach 2015-2016

	2015	2016
liczba osób, którym udzielono porady	877	861
liczba udzielonych porad	4091	3919
liczba chorych zdiagnozowanych w grupie zaburzeń nerwicowych	378	362
liczba chorych zdiagnozowanych w grupie zaburzeń afektywnych	12	14
liczba chorych u których zdiagnozowano schizofrenię	154	149

Źródło: Dane uzyskane z Poradni Zdrowia Psychicznego w Nidzicy.

Przedstawione dane dotyczą całej populacji ludzi korzystających ze świadczeń PZP w Nidzicy, a nie tylko osób zamieszkałych na terenie Gminy Kozłowo.

Jeśli chodzi o pracę Poradni Psychologiczno – Pedagogicznej w Nidzicy ilość i rodzaje najczęściej występujących zaburzeń i dysfunkcji występujących u dzieci, które skorzystały z poradnictwa PP-P w Nidzicy przedstawia Tabela Nr 2.

Tab. Nr 2 Zaburzenia i dysfunkcje występujące u dzieci korzystających z poradnictwa Poradni Psychologiczno-Pedagogicznej w Nidzicy w latach 2012-2015

	2014/15	2015/16
liczba Ilość dzieci i młodzieży z zaburzeniami zachowania	30	45
liczba dzieci i młodzieży niedostosowanych społecznie	1	1
liczba dzieci i młodzieży z myślami samobójczymi	4	3
liczba dzieci i młodzieży wykazujących trudności wychowawcze	70	58
liczba dzieci i młodzieży nadpobudliwych	4	2
liczba dzieci i młodzieży z zaburzeniami nastroju	70	58

Źródło: Dane uzyskane z Poradni Psychologiczno - Pedagogicznej w Nidzicy.

Podobnie jak w przypadku osób korzystających ze świadczeń PZP w Nidzicy, dane dotyczą całego powiatu, a nie tylko mieszkańców Gminy Kozłowo.

III. Cele główne, cele szczegółowe i działania

1. Promocja zdrowia psychicznego i zapobieganie zaburzeniom psychicznym

- 1) Upowszechnianie wiedzy na temat zdrowia psychicznego, kształtowanie zachowań i stylów życia korzystnych dla zdrowia psychicznego, rozwijanie umiejętności radzenia sobie w sytuacjach zagrażających zdrowiu psychicznemu;
- 2) Zapobieganie zaburzeniom psychicznym;
- 3) Zwiększenie integracji społecznej osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 4) Organizacja systemu poradnictwa i pomocy w stanach kryzysu psychicznego;

Realizacja działania 1.1:

- 1) Prowadzenie kampanii informacyjnych o zagrożeniach dla zdrowia psychicznego, zgodnie z potrzebami i aktualną sytuacją zdrowotną;
- 2) Prowadzenie działań związanych z profilaktyką i rozwiązywaniem problemów alkoholowych oraz integracją społeczną osób uzależnionych;
- 3) Prowadzenie działań skierowanych do dzieci, młodzieży i dorosłych promujących styl życia korzystny dla zdrowia psychicznego;
- 4) Współpraca z instytucjami i organizacjami działającymi na rzecz zdrowia psychicznego;

Realizacja działania 1.2:

- 1) Wprowadzenie wczesnej diagnostyki i interwencji na terenie gminy;
- 2) Opracowanie programu zapobiegania przemocy w rodzinie, w szkole i w środowisku lokalnym;

Realizacja celu 1.3:

- 1) Prowadzenie kampanii informacyjnych, w celu wywołania postaw zrozumienia i akceptacji dla osób z zaburzeniami psychicznymi, przeciwdziałania dyskryminacji wobec osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 2) Organizowanie uroczystości i innych spotkań o charakterze integracyjnym;
- 3) Współpraca instytucji oraz organizacji pozarządowych i innych podmiotów na rzecz integracji;

Realizacja celu 1.4:

- 1) Współpraca z instytucjami i organizacjami na rzecz: osób z zaburzeniami psychicznymi oraz osób których zagrożone jest zdrowie psychiczne;
- 2) Dostosowanie do aktualnych potrzeb wsparcia i wszelkich form pomocy udzielanej przez podmioty do tego powołane osobom potrzebującym oraz rodzinom;

- 3) Wsparcia instytucji i organizacji pozarządowych w celu udzielania wsparcia w sytuacjach kryzysowych;
- 4) Zwiększenie dostępności do świadczeń zdrowotnych z zakresu porad psychologicznych i psychiatrycznych;

2. Zapewnienie osobom z zaburzeniami psychicznymi wielostronnej i powszechnie dostępnej opieki zdrowotnej oraz innych form opieki i pomocy niezbędnych do życia w środowisku rodzinnym i społecznym

- 1) Upowszechnianie środowiskowego modelu psychiatrycznej opieki zdrowotnej;
- 2) Upowszechnianie zróżnicowanych form pomocy i oparcia społecznego;
- 3) Aktywizacja zawodowa osób z zaburzeniami psychicznymi;
- 4) Koordynacja różnych form opieki i pomocy;

Realizacja celu 2.1:

- 1) Zwiększenie pomocy dla osób z zaburzeniami psychicznymi;

Realizacja celu 2.2:

- 1) Stworzenie warunków dla zwiększenia dostępności różnych form środowiskowej psychiatrycznej opieki zdrowotnej oraz rehabilitacji zawodowej, organizacji poradnictwa zawodowego i szkoleń zawodowych dla osób z zaburzeniami psychicznymi.

Realizacja celu 2.3:

- 1) Prowadzenie w środowisku osób z zaburzeniami psychicznymi kampanii ograniczającej tendencje do bierności, izolacji wykluczenia i zależności instytucjonalnej, w tym rozwoju form zatrudnienia i przedsiębiorczości społecznej dostosowanych do potrzeb osób z zaburzeniami psychicznymi w celu zwiększenia aktywności zawodowej (organizowanie szkoleń, spotkań informacyjnych, zatrudnienia subsydiowanego).

Realizacja celu 2.4:

- 1) Realizacja, koordynowanie i monitorowanie Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego mieszkańców Gminy Kozłowo na lata 2017-2020.

IV. Sposób realizacji.

- 1) **Źródła finansowania** z Narodowego Funduszu Zdrowia, środki finansowe świadczeniodawców usług medycznych, środki finansowe z budżetu państwa, środki zagraniczne z budżetu Unii Europejskiej oraz środki Jednostek Samorządu Terytorialnego.

- 2) **Wskaźniki monitoringu:** liczba przygotowanych i zrealizowanych programów i przedsięwzięć profilaktycznych, liczba osób którym udzielono świadczeń zdrowotnych, liczba wykrytych zaburzeń, liczba osób korzystających z poszczególnych form pomocy.

Podmioty uczestniczące:

1. Ośrodek Świadczeń Medycznych Wiktor Goślicki, Zbigniew Goślicki S.J, Poradnia Lekarzy POZ, ul. Pólko 8 13-124 Kozłowo,
2. „MEDYK” – lekarze specjaliści Domagała, Kacała, Powroźnik i Zakrzewska Spółka Partnerska, ul. Traugutta 13 13-100 Nidzica z siedzibą również w Szkotowie,
3. Urząd Gminy w Kozłowie,
4. Gminny Ośrodek Pomocy Społecznej w Kozłowie,
5. Organizacje pozarządowe działające na terenie gminy,
6. Inne jednostki i instytucje.

Monitoring i ewaluacja

Program Ochrony Zdrowia Psychicznego Mieszkańców Gminy Kozłowo na lata 2017-2020 będzie podlegał systematycznej ocenie realizowanych działań oraz modyfikacji kierunków działań w przypadku istotnych zmian. Ewaluacja programu będzie oparta na gromadzeniu, analizie i interpretacji danych. Uzyskane dane pozwolą na ocenę wartości programu oraz pomogą w dalszym planowaniu, realizacji i rozwoju jego działań. Ewaluacja będzie miała charakter usprawniający i wskazujący kierunki ewentualnych zmian w zapisach programowych. Pozwoli na sprawdzenie efektywności i skuteczności przyjętych założeń oraz sposobu wydatkowania środków przeznaczonych na ich realizację.

PRZEWODNICZĄCA
RADY GMINY
Alicja Eidtner
Alicja Eidtner